

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilježeva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LII. évfolyam, 17. szám.

Kedd, január 24.

A szerb-román határrendezés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Beograd, jan. 22.

Bukarestből jelentik, hogy a szerb-román határrendező parlamenti bizottság tegnap elutazott Temesvarra, ahol 24-én találkozik az SHS állam bizottságával, a szerb román határra vonatkozó tárgyalások további folytatása végett, hogy a még vitás ügyeket a két szomszédos állam között mielőbb elintézzék.

Táviratváltás az új román kormánnyal.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Beograd, jan. 22.

Take Jonesku és Pasity miniszterelnökök, valamint Bratinu, az új román kormány miniszterelnöke, a román kormányválság alkalmával megleghangu táviratokat váltottak egymással.

Tárgyalásaink Olaszországgal.

Beogradi tudósítónk jelentése.
Beograd, jan. 22.

Antonevity Voislav római szerb követ tegnap este Beogradba érkezett. A követ még tegnap meglátogatta dr. Ninesity külügyminisztert és vele hosszasan tárgyalt. Jól értesült körökben azt állítják, hogy Antonevity követnek Beogradba való jövele összefüggésben van a két állam közötti vitás kérdések rendezésére vonatkozó tárgyalások folytatásával. Azt hiszik, hogy a meg egyezés mihamarabb megtörténik. Az olasz kormány nemsokára el fogja rendelni a dalmáciai harmadik zóna kiürítését. A kereskedelmi tárgyalások folytatására illetékes olasz küldöttség érkezését Beogradban mára várják.

A büszke orosz szovjet.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Stockholm, jan. 22.

Az „Izvestia” című lap a genuai konferenciával kapcsolatban, az orosz szovjetkormány elismerésének kérdésével foglalkozik. A lap azt írja, hogy a nagyhatalmak azt képzelik, hogy olyan Oroszországgal van dolguk, mely megtért bűnősként járul eljük. A szovjetkormány képviselői nem úgy jönnek Genuába mint kol-dusok, hanem mint egyenjogú résztvevők.

A szombati nemzetgyűlés.

Zita exkirályné visszatérésének ügye a szkupstinában.
— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 22.

A nemzetgyűlés szombati ülésén, melyet délután öt órakor nyitott meg dr. Ribár házelnök, a kormány deklarációja feletti vitán kívül még egy érdekes esemény volt. Dr. Lukinich Edo horvátországi demokrata képviselő a Zita exkirályné Magyarországra való visszatéréséről elterjedt hírek miatt interpellációt terjesztett elő dr. Ninesity Momesillo külügyminiszterhez. Az interpelláló a következő kérdéseket intézte a külügyminiszterhez:

1. Először milyen jelentéseket kapott a kormány Zita exkirálynének Magyarországra való visszatéréséről?
2. Milyen diplomáciai lépéseket tett a kormány ennek a visszatérésnek megakadályozására?
3. Milyen a szövetségesek felfogása ebben a kérdésben?

Dr. Ninesity külügyminiszter az interpellációra a következőket válaszolta:

„Valóban a királyi kormány több oldalról kapott értesítéseket arról, hogy Zita exkirálynének Magyarországra való visszatérése újra kombinációba jött. Ugylátszik, hogy ezek a hírek nem voltak teljesen alap nélküliek. A mai időkben mindig lehetségesek a meglepetések.

A királyi kormány már az első hírek vétele után megbizta budapesti képviselőit, hogy a csehszlovák és román követekkel együttesen járjon el a magyar kormánnyal és hívja fel figyelmét egy ily ismételt kísérlet következményeire. Ezenkívül az olasz kormány gróf Manzoni követét is megbizta, hogy a Rapallóban hozott határozatok értelmében maradjon kormányunkkal állandó érintkezésben, hogy szükség esetén egységesen járhasson el kormányunkkal. Nem kétlem, hogy a lengyel kormány is szolidáris ebben a kérdésben velünk. A szövetségközi konferencián képviselt hatalmak is a mi intervenciónkhoz hasonló módon jártak el Pesten a magyar kormánnyal.

Uraim! A mi felfogásunk az, hogy a magyarországi államforma kérdése: köztársaság legyen-e vagy monarchia, tisztán Magyarország belügye és ezért senkinek sincs joga, hogy ebben a tekintetben beavatkozzék. De, egy Habsburgnak a visszatérése a magyar trónra már

nem belső ügye Magyarországnak. Ehhez már köze van egész Európának, különösen nekünk, a magyarok szomszédjainak. Mi teljes egészében értékeljük szomszédainkkal és így a Magyarországgal való jószomszédoság jelentőségét és hisszük, hogy ugyanígy van ez odaát is. De éppen ezért volt kötelességünk a magyar kormány figyelmét felhívni arra, hogy egy ily vállalkozás milyen veszedelmes következményekkel járhat. Az elmúlt alkalommal ugyanilyen komoly figyelmeztetést küldtünk a magyar kormánynak, amit egy részleges mozgósítással és csapatainknak a magyar határon való koncentrálásával támogattunk. Ezáltal elértük, hogy a határ tulsó oldalán is felfogták a helyzet komolyságát, azok az urak pedig, akik amikor ehhez a kalandos vállalkozáshoz fogtak, arra számítottak, hogy a mi országunkból is támogatást kapnak akármilyen közvetett úton is, ehhez a vállalkozásukhoz, kénytelenek voltak belátni, hogy teljesen esalódtak. Ezért nem hisszük, hogy volnának Magyarországon komoly férfiak, akik az országot egy ilyen újabb konfliktusba vinnék, amely komoly katasztrófa-lyis jellegű is lehet.”

A szkupstina viharos tapssal fogadta a külügyminiszter választát, majd áttért a kormány deklarációja feletti vita folytatására.

Az első szónok Protity Szoján volt, aki a kormány deklarációját nem látja oly komoly politikai aktusnak, mint amilyennek lennie kellett volna. Nincs benne semmi fogható program és csak nagy általánosságokat érint. Nem helyesli a kormánynak a horvátokkal szemben elfoglalt álláspontját, meg kell hallgatni őket, bár igaz, hogy a mai helyzetnek maguk a horvátok okai leginkább, mert sohasem hozták tudomására a kormánynak, hogy mik a kívánságaik voltaképpen. Protity feltétlenül kívánatosnak tartja a megegyezés mielőbbi létrejöttét. Dr. Kokovec volt szociálpolitikai miniszter a következő szónok, aki a kormány eddigi működését helyesli.

A szkupstina holnap délután folytatja a kormány deklarációja feletti vitát és valószínű, hogy szerda délután be is fejezi azt. A vita végén Pasity miniszterelnök és Pribisevity belügyminiszter is felszólalnak még és válaszolnak a vita során elhangzott észrevételekre.

Mi lesz a forgalmi adóval?

A végrehajtási utasítás tekintettel lesz a kereskedők előterjesztéseire. — A pénzügyminiszter leirata a beogradi kamarához.

Beeskerek, jan. 22.

A forgalmi adó körüli nagy bizonytalanságba most nemi világosságot nyújt a közvetett adók főigazgatóságának a beogradi kereskedelmi és iparkamarához küldött leirata, amelyben a miniszter megbízásából arról értesítik a kamarát, hogy a most kiadandó végrehajtási utasításban a lehetőség szerint tekintettel lesznek a különféle érdekképviseletek által előterjesztett kívánságokra.

Az említett leirat, amely a legszélesebb körökben nagy érdeklődésre tarthat számot, a következő:

„A kamara és a körzetéhez tartozó kereskedelmi érdekeltségeknek a pénzügyminiszter urhoz intézett szóbeli és írásbeli előterjesztéseire a miniszter ur megbízásából értesítjük a t. kamarát, hogy a forgalmi adóra vonatkozó végrehajtási utasításnál tekintettel lesznek azokra a változtatásokra, amelyeket a törvényelőkészítő bizottság a rendelet törvényerőre emelkedése során hozott.

A végrehajtási utasítás megváltoztatásánál tekintettel lesznek a kamarák előterjesztéseiben foglaltakra is, amennyiben azok a törvényvel nem ellenkeznek, mert a végrehajtási utasításnak is szigorúan a törvény keretei között kell mozognia.

A közvetett adók főigazgatósága tisztelettel kéri a kamarát, hogy ezen értesítést vegye tudomásul és közölje az összes érdekeltekkel.

A főigazgató helyettese:
Stojulkovity Mil. Dr. s. k.”

A fenti miniszteri leiratból látszik, hogy a mindaddig hiába várt „pravilnik”, amely a forgalmi adóra vonatkozó végrehajtási utasítást lesz hivatva végleges formájában közölni, mégis csak megjelenik a közeli napokban. Ebben a végrehajtási utasításban bizonyára lesznek rendelkezések az adó befizetési módjáról is. Miután a forgalmi adó első három havi részletének befizetés határideje január hó 31-éig tart, a mostani befizetéseket is a végleges és helyes rendelkezések értelmében fogja már az adózó közönség teljesíthetni.

Későn jött jó tanács.

— A „Torontál” tudósítójától. —

London, jan. 22.

Lloyd George a vezetése alatt megalakult nemzeti liberális párt westminsteri nagygyűlésén ezeket mondotta:

Angliában kétmillió embernek nincsen munkája. Ezek csak úgy juthatnak foglalkozáshoz, ha helyreállítjuk a világkereskedelmet. Ha 1914 júniusában a washingtonihoz hasonló nemzetközi konferencia gyűlt volna össze, augusztusban nem tört volna ki a világháború. Lloyd George beszédében még felhívja a civilizált államok kormányait, hogy jöjjenek el Genuába komoly békeakarattal.

A francia-angol garancia-szerződés.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, jan. 22.

Poincaré miniszterelnök utasítására a külügyi hivatal elkészítette azt a jegyzéket, amely kifejti a francia kormányzatnak az angol-francia garancia-szerződésre vonatkozó nézeteit. Hír szerint a szerződést csak ezen kérdések tisztázása után írják alá.

Páris, jan. 22.

A francia lapok azt írják az angol-francia tárgyalások alkalmából, hogy nem helyes az, hogy a szerződés határideje tíz év legyen, mert tulajdonképpen csak ezután az idő után fenyeget veszély Németország részéről.

Az Egyesült Államok hadserege.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Washington, jan. 22.

Persching tábornok a parlamenti bizottság ülésén kijelentette, hogy az állandó hadsereg létszámát semmiesetre sem szabad százötvenezer fölé alacsonyabban megállapítani.

Asquit a gazdasági ujjaépítésről.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, jan. 22.

A City üzletemberei előtt Asquit hosszabb beszédben kifejtette, hogy lehetetlen a gazdasági ujjaépítés addig, amíg a jóvátételi bizottságok a szövetségi adósságok kérdését végérvényesen nem rendezik.

A tót nemzeti földművespárt zsolnai gyűlése.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Pozsony, jan. 22.

A tót nemzeti földművespárt Zsolnán gyűlést tartott, amelyen a földreform kérdésével foglalkoztak. Hodzsa Milán egykori magyar képviselő, csehszlovák miniszter beszédében azt fejtette, hogy a tótság feladata a dunamenti vidék elszőlőváltása, kolonizálás, illetve az ottani magyar kezben lévő nagybirtokoknak a tótok között való felosztása által.

Meghalt a pápa.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

A világ katolikusainak nagy gyászja van. Szent Péter egyháznak feje: XV. Benedek pápa rövid három napi betegeskedés után vasárnap hajnalban 68 éves korában meghalt XV. Benedek, akit 1914. év szeptemberében választott meg a konklavé pápának a legválságosabb időben vette át a pápai széket. A háború fergetege már végigrohant a világon. A pusztítás, a gyűlölet csiréit már elhittették mindenütt és a rombolás munkáját már nem gátolhatta meg senki. XV. Benedek pápa több ízben megkísérelte, hogy a háborús felek között közvetítse a békét és megegyezést hozzon közöttük létre, fáradozása azonban mindvégig meddő maradt. Ha XV. Benedek pápa nem is szerepelt sokat a politika színterén, mégis az egyház nagy pápai közzé tartozik, mert békeszerető politikája és az egyház és az olasz állam közötti nagy politikai ellentétek megszüntetésére irányuló munkája IX. Pius és XIII. Leó mellé állítja. A pápa életjárja a következő:

XV. Benedek, pápa családi nevén Della Chiesa Jákab, 1854 november 21-én született Csermában. 1878 december 21-ikén pappá szentelték, 1907 december 16-án nevezték ki bolognai érsekké, 1914 május 25-én lett bíboros, míg 1914 szeptember 6-án választotta meg a Konklavé az elhunyt X. Pius helyébe pápának. A pápa betegségeiről és haláláról következő híreink számolnak be:

Róma, jan. 22.

A pápa orvosai által kiadott jelentés szerint a pápa állapota szombat délután ismét rosszabodott. Lé-

gezése egyre nehezebb, szív működése egyre gyengül. Hat óra tizenkettőkor a pápa negyven percig aludt. Felébredés után táplálékot kért. Daralevest evett és kevés bort ivott.

Róma, jan. 22.

Az orvosok este tizenegy órakor előrehaladott tüdőgyulladást állapítottak meg s így az egész éjszakát a szentatya ágyánál töltötte. Hajnali kettőkor a pápa öntudata csökkenőben volt és ereje láthatólag fogyott. Reggel a főszertartásmester, a testőrség parancsnoka, élükön Giorgi bíborossal imádkoztak a szentatya szobájában, a haldokló pápáért. Az áldozás után kérte, hogy részítsék halotti szentségben. Zappini bíboros föladata a halotti szentséget. Öszentsége rövid időre elvesztette öntudatát, majd magához tért és megköszönte a szertartást és kezét fogott a jelenlevőkkel. Állapota azután teljesen reménytelenné vált. Öntudatát elvesztette, összefüggéstelenül beszélt. Negyed hatkor Battistini megállapítja az agónia kezdetét: szív működés megbénul, érverés kihagy.

A pápa a halotti szentségek felvétele után husz percig beszélt államtitkárával, Gaspari bíborossal. Egyházi Cammerlengon kívül senki sem volt jelen. Ebből azt következtetik, hogy utolsó kívánságait nyilvánította, mivel a Cammerlengo intézi a pápai szék üresedésékor az egyház ügyeit.

Róma, jan. 22.

A Stefani ügynökség jelentése szerint a pápa vasárnap reggel hat órakor meghalt.

Pang a gabonakereskedelem.

Stagnálnak az árak. — A vagonhiány megakasztja a szállítást.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 22.

Az egész Bánát középpontja Beeskerek, mindenkor a Vajdaság egyik legnagyobb gabonapiacát reprezentálta. Novisad után Beeskerekben bonyolítják le a legtöbb gabonavásárlást és eladást s gabonapiacának forgalma oly nagy, hogy az idegenek sokszor meglepődnek rajta.

A Buza-tér, ahol az egész piac lebonyolódik és ahol hetipiac idején kocsik-kocsik hátán szorong, tegnap — vasárnap egyike a legjobb hetivásár napoknak — szokatlanul esendes és csaknem teljesen kihalt volt. Alig fordult meg néhány kocsi a piacon, az egész délelőtt folyamán, vevő meg pláne ritkán akad, néhány gabonacég embere jelent meg csupán, mint érdeklődő és más semmi. Mindössze néhány kisebb vétel történt, mely azonban oly minimálisan kevés a rendes forgalomhoz képest, hogy jóformán szóra sem érdemes.

A gabonakereskedelem pangásának is meg van a magyarázata. A gabonakereskedők nem vesznek nagy tételeket, mert a vagonhiány miatt képtelenek szállítani. Csak nagy utánjárással és hosszú várakozásokkal jutnak vagonhoz, de akkor is csak a kért vagonok egy részéhez és így nagyobb mennyiséget feladni nem tudnak. A vagonhiány óriási károkat jelent a gabonakereskedőkre nézve, mert az nemcsak a

normális üzleti menetüket bénítja, hanem a már előre lekötött és határidőhöz kötött rendeléseik elmulasztásával súlyos anyagi veszteség is éri őket. Nagy akadálya még a gabonakereskedelem egészséges menetének, a hajózás megszűnése is.

A gabonakereskedők minden reménye ma oda kulminál, hogy a vagonhiány végre valahára megszűnik és ezzel a kivétel újra megkezdődik. Addig, amíg ez az állapot be nem következik, kevés remény lehet arra, hogy a gabonakereskedelem a régi mértékben fellendüljön.

Ami a piaci árakat illeti, mindenütt a drágaság az ur, még pedig a folytonosan emelkedő drágaság. A buza ára ezerötvenkorona, de még ezért az árért sem adják oda szívesen. Csak az adja el, akinek már igazán kell a pénz. Ez a jelenség pedig a parasztnál ugyancsak ritkaság. Ugy gondolkozik a paraszt, hogy inkább otthon tartja a búzát mint az érte járó pénzt, mert a buza értéke folyton emelkedik, pénz meg nyívsz elég van neki.

A többi gabonafajtánál sem rózsásabbak a viszonyok. A tengeri a szilárdabb álmásokról 1065—1070 korona között váltakozik. Zab meg egyáltalában nincsen, a repace pedig szinte teljesen eltűnt a piacról.

Hogy mit jósolnak a hozzáértők? Áremelkedést, drágulást. Mindenestre biztató ránk nézve, akiknek nincsen eladásra váró búzáuk, csak dinárunk, mely akár esik Zürichben akár nem, mégis csak egy szimpla dinár marad, ellentétben a búzával, amely csak halad a maga útján, felé.

Zita visszautazik Funchalba.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bern, jan. 22.

Zita szombaton elutazott Zürichből, hogy visszatérjen Funchalba. A királynő vonata délben átutazott Genfen.

Ausztria Csehországtól kölcsönt vár.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Wien, jan. 22.

A „Neues Achteuhrblatt” írja: Ma az osztrák pénzügyminiszterium küldött Prágába utazik, hogy a cseh kölcsönről tárgyalásokat folytasson.

A magyar politikából.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, jan. 22.

A magyar nemzetgyűlés szombati ülésén befejezték az indemnitás általános vitáját. Délelőtt Rakovszky mondott nagy beszédet és a király visszatérése körüli szerepét tisztázta, délután pedig Haller és Milotay István beszéltek.

Hétfőn kezd meg a nemzetgyűlés az indemnitás részletes vitáját. Ezt megelőzőleg Bethlen István gróf miniszterelnök felel az öt és a kormányt ért támadásokra.

Budapest, jan. 22.

Rakovszky István a magyar nemzetgyűlés szombati ülésén mondott beszédében kijelentette, hogy mindazokért, amit IV. Károly tett attól a perctől fogva, hogy Svájcot elhagyta és Magyarországra jött, ő vállalja a felelőséget, a politikailag független magyar bíróság előtt.

Budapest, jan. 22.

A népszövetség parlamenti bizottságának megbízásából Sturzó olasz politikai titkár Hallerhez, a keresztény nemzeti párt elnökéhez táviratot intézett a következő szöveggel: „Március 9-ére Genuába tanácskozásra hívjuk össze az európai államok keresztény vezető politikusaikat egy parlamentközi egyesülés ügyében, melynek célja a keresztényszocialista néppárti és katolikus vezető emberekből álló bizottságot létesíteni, mely egy nemzetközi megegyezés érdekében munkálkodik. Ebben a parlamenti csoportban örömmel láttnám részvételét.”

Budapest, jan. 22.

Nagyatádi, Horthy kormányzó előtt ismertette a politikai helyzetet és pártjának állásfoglalását a választójogi törvény előkészítésében.

Cárt választanak a Wrangel tisztek Athénben. Egyik görög újság az athéni „Risoppalis” beszámol a Wrangel tiszteknek egy, a múlt hónapban Athénben tartott gyűléséről. A gyűlés azért nevezetes, mert a Görögországban tartózkodó Wrangel-tisztek elhatározták, hogy összehívják egy cárválasztó gyűlést. A határozatot Dimitroff, volt cári követ hirdette ki és állítólag a görög király és kormány eleve is tájékoztatták, hogy a választandó cárt es annak követét el fogják ismerni. A Wrangel-tiszteknek az a terveik — írja tovább az idézett lap — hogy Miklós cárt egy közeli rokonát fogják cárrá választani.

HIREK

Helyreáll a rendes vasuti forgalom című tegnapi hírünkben megírtuk, hogy január 21-én, szombat éjjeli 12 órától kezdve újra helyreáll a rendes vasuti közlekedés, amikor a vonatjáratok ugyanazon menetrend szerint közlekednek mint két héttel ezelőtt, csupán a reggel hét óra husz perckor induló Beeskerek-Panesevo közötti személyvonat szünetel. A végiki beeskereki forgalmi főnökség értesített, hogy tegnap óta ez utóbbi vonat is közlekedik és ezzel teljesen a régi menetrend szerint mennek a vonatok.

Az 5 dinárosok beváltása. A legtöbb üzletben már nem vállalják az 5 korona-dinár bankjegyet, ami kisit korai, mivel a Narodna Banka azokat ez évi március hó végéig elfogadja és azokat bárkinek kívánására más pénzre be is váltja. Tehát azokat még körülbelül 2 hónapig el lehet fogadni és a banknál be lehet váltani. Az az elterjedt hír, hogy a 10 dinárosokat is beváltják, nem felel meg a valóságnak, mivel eddig csakis olyan rendelet van, hogy az 5 dinárosok kerülnek ki a forgalomból.

Újra a vörheny. A vörheny ugyátszik újra felüti fejét. Subotica-ról és Novisadról nyugtalanító hírek érkeztek arról, hogy ott oly nagy mértékben dominál a vörheny, hogy az iskolákban kényszeresen kénytelenek tartani. Az utóbbi napokban Beeskerekben is olyan hírek kerültek forgalomba, hogy az iskolákat rövidesen lezárják, mert a vörheny annyira elterjedt, hogy ez az intézkedés feltétlenül szükséges. Utánajártunk és megtudtuk, mennyiben felelnek meg ezek a hírek a valóságnak. A városi főorvosi hivatalban kérdésünkre kijelentették, hogy az iskolabezárásokról egyelőre szó sincsen, mert a vörhenymegbetegedések még alig haladtak túl a rendes átlagot. Mindössze hat megbetegedés történt és ebből is néhányan már gyógyulófélben vannak és így aggodalomra egyelőre ok nincsen.

Országos vásár Vrsacon. A vrsaci „Gyertyaszentelő Boldogasszony” országos vásárt január 26., 27., 28. és 29-én tartják meg. Szabályszerű járlattal ellátott állatok vésszmentes helyről korlátlan számban felhajthatók. Azokat az iparosokat és kereskedőket, akik eladás, céljából jönnek a vásárra, figyelmezteti a vrsaci rendőrkapitányság, hogy iparigazolványaikat feltétlenül hozzák magukkal.

Gimnáziumi ifjúsági előadás. Folyó évi és hó 27-én Szveti Száva ünnepén a helybeli főgimnáziumi ifjúság táncal egybekötött műkedvelői előadást rendez a Kaszinóban. Kezdeté este 9 órakor. Belépti jegyek Dojkovity és Petrovaeski könyvkereskedésében és este a pénztárnál kaphatók. Belépti-jegy ára 15 dinár.

A kerületi beosztás és a külügyi bizottság kérdése.

— A „Torontól” beogradí munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 22.

Az újonnan megalakult koalíciós kormány megalakulása alkalmával programjába vette a többi fontos törvény meghozatala mellett az állam kerületi beosztásáról szóló törvény meghozatalát is.

A törvényelőkészítő bizottság ülésén meg is kezdődtek az erre vonatkozó tárgyalások, de az utóbbi 2-3 nap alatt a kérdés letűnt a napirendről. A kormányba képviselt egyes pártok tagjai elmaradtak a törvényelőkészítő bizottság üléséről, és pedig azért, mert nem találják elérkezettnek az időt arra, hogy az állam kerületi beosztásának kérdésében döntsének.

A demokrata képviselők klubja tegnapi ülésén egyéb pártúgyek elintézése után foglalkozott a Németország részéről fizetendő hadikárpótlás kérdésével is. Hogy a hadikárpótlás minél racionálisabban legyen felhasználható és elosztható, a klub szükségesnek tartaná egy külön bizottság alakítását. A klub ezután újból felvetette a parlamenti külügyi bizottság létesítésének tervét. Lehet, hogy a kérdés olyképp nyer megoldást, hogy a külügyi bizottság létesítése elmarad, a külügyminiszter azonban állandóan informálni fogja a parlamentet reszort ügyeiről.

A zsidó nőegylet balja. A régi, nagyszerű forró bái éjszakákra emlékeztetett a helybeli zsidó nőegylet szombati táncestélye. A díszes közönség, mely mindvégig kedélyes hangulatban volt együtt, teljesen megtöltötte a kaszinó helyiségeit. A sok szép fiatal leány- és asszonyarc, a sok szép új toalett, a nagy táncedv olyan külsőt kölcsönöztek az estének, amilyenben már nagyon régen nem gyönyörködhettünk. A hajnali órákban még mindig együtt volt és nagyban roppa a táncot a fiatalság, amely öv. dr. Mangold Samunének, a nőegylet elnöknőjének és az agilis főrendezőnek, dr. Hubert Zsigának köszönheti a szombati nagyszerű estét.

A Popova-Karakas hangverseny. Holnap, kedden este 7/9 órai kezdettel lesz a helybeli kaszinó nagyszínházban a szentpétervári opera két ünnepelt művészeinek Popova asszonynak, az opera szoprán kóloratív énekesnőjének és Karakas N-nek az opera baritonistájának egyetlen hangversenye. A két művész, aki most már negyedik éve van távol otthoni nagy sikereik színhelyétől, ezalatt az idő alatt megfordult Olaszországban, Németországban, Magyarországon és most legutóbb a mi országunkban is és mindenütt a legnagyobb sikert és elismerést vívták ki művészetükkel. A beeskereki közönségnek tehát ritka élvezetes estében lesz része. A még meglévő jegyek Mangoldnál kaphatók. A jegyek nem helyre szólhatnak, nincsenek számozva, egy jegy ára 15 dinár.

Nagylelkű adomány az árvaháznak. Nemes és nagy bőkezűsége valló emberbaráti cselekedetre határozta el magát a Hazug-asztaltársaság diszelnőke, Risztity Száva pékmester. Risztity Száva ugyanis önkéntesen felajánlotta a beeskereki róm. kath. árvaháznak hogy az egész éven át kenyérral látja el a szegény árvákat. Risztity jótéteménye folytán nagy gondoktól szabadultak meg az árvaház gondozói, mert legalább az árvák betevő kenyérét biztosítva látják.

A munkásotthont újra megnyitották. A munkásszakszervezetek tulajdonát képező és a Magyar-utca sarkán lévő munkásotthont a rendőrség az Obznana kibocsátása után lezáratta, a helyiségeket pedig hatóságilag lepecsételtette. A munkásszakszervezetek főszövetsége beeskereki fiókja már régebben mozgalmat indított, hogy a munkásotthont oldják fel a zár alól és adják át a szövetségi fióknak, hosszú ideig azonban nem tudtak semmi eredményt elérni. A napokban végre megérkezett a rendelet, amelynek értelmében a munkásotthont újra visszaadták a jogos tulajdonosoknak. A munkásszakszervezetek helyi csoportjainak vezetősége pénteken már át is vette az otthont és délután hat órakor tartotta helyiségeiben az első ülést.

Péřity Marinkó rablóbandáját Kikindára szállították. Szombaton fejezte be a beeskereki vizsgálóbíró Péřity Marinkó haramiavezér és négy társának, valamint nagyszámu bűnségeinek kihallgatását és vallomásaik jegyzőkönyvbevételét. Péřity Marinkó és társai összesen tizennégy rablást ismertek be, a gyilkosságok elkövetéséről azonban mit sem akarnak tudni. Mivel a bűntettek legnagyobb részét Kikinda környékén követték el, itélethozatalra a kikindai törvényszék az illetékes. Azért Péřityet és rablóbandáját vasárnap délben erős csendőrfedezet alatt Kikindára szállították, ahol tegnap este átadták az ottani ügyészség fogházának.

Optálási kérvényeket a leggyorsabban intéz el a Banatska Trgovacka Agencia Árpád-u. 3.

Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beogradí pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadruga Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43. és 47.

Minden katonai ügyben tanácsot ad és eljár a Vojni Informacioni Büro Arany János-utca 1. sz.

A beeskereki könyvesboltokban két, Németországban csak nemrég megjelent könyv található: Schmitt Henrik egy színműve s. egy novella kötet. Schmitt Henrikkel tavaly foglalkoztunk már, mikor Németország több színházában sikerrel adták a Graf Tisza és Excellenz című darabjait s most, mikor ez a huszonhét éves ember egyre-másra adja ki irásait s fiatalsága ellenére több nagy német újságnak állandó cikkírója — nem lehet elsiklanunk szóltanul felette, aki svájci állampolgár létére perfect magyar s több könyvével küzdött Zürichben a magyar tanácsköztársaság ellen. Schmitt tizenhét éves korában már a messze Keleten járkált, a művelt Európa minden nagy városa sokszor látta lakójának s csak így érthető meg széles látóköre, nagy emberismerete, ami könyveiben állandóan nyilvánul. „Das Loch in der Luft” legújabb novelláskötetének címe. Nem is tudom: gyönyörű utleírások-e, egy vörző ember igaz írása-e, vagy egy finoman, mélyen gondolkodó ember filozófiája. Minden novellája egy szerelmes vers az örök Asszonyhoz, csalogató, ismertető írás a misztikus Kelet országaiba s a végtelenségekkel viaskodó ember vágyódása az Ignoralizmusok felé. A másik könyv, ami szintén 1921 végén jelent meg a német könyvpiaccon, nagyszerű színműve: Der Titan a töke és a szociálizmus harca érdekesítően, izgatón, ügyesen dramatizálva. Örömmel üdvözljük e könyvet, jelöljük annak is, hogy a vámsorompók nem átléphetetlenek már az új sőt a legújabb külföldi termékek számára sem.

Halló! Halló! Van szerencsém a n. közönséget értesíteni, hogy az oly régóta várt világhírű legjobb és a legdivatosabb valódi F. L. Pupper-cipők nagy választékban megérkeztek. Kiváló tisztelettel Liptay Dezső.

Földrengés Martinique-szigetén. Washingtonból jelentik: Martinique szigetén heves földrengést éreztek. A földrengés jelentékeny kárt nem okozott. Ugyanancs Washingtonból táviratozzák, hogy az Észak- és Dél-Amerikát összekötő kábelek közül kettő megszakadt. Ugy vélik, hogy a zavar oka a tengerfenék rengése.

Robbanás a pireusi kikötőben. Athénből jelentik: Végzetes szerencsétlenség történt néhány nappal ezelőtt a pireusi kikötőben. Az ott horgonyzó „Leon” nevű torpedóromboló felrobbant. A robbanás okát még eddig nem sikerült megállapítani. A robbanás ereje oly nagy volt, hogy a kikötő összes házainak ablakai bezuodtak. A „Leon” torpedóromboló elpusztult. A huszonnyolc áldozat temetése óriási részvét mellett folyt le.

NÉHÁNY CSEPP Feller patikus jóllata „Elsa-Fluid”-jából a legjobb antiseptikus száj- és fogvizet szolgáltatja. A fejbőr ápolására, mint hozzátét a mosdóvízhez, továbbá a háttagok stb. jöttevő badörzsolására nagyon kedvelt. Kapható mindenütt, ahol a sósorszeszt árulnak, vagy pedig postán küldi: FELLER V. JENO patikus, Stubica Donja, Central 202 sz. (Hrvatska)

Salma

az elpusztíthatatlan
kaucsuk-cipősarok.

Egy szélhámos lakatos- segéd mint herceg, fő- parancsnok és főkommu- nista.

Wiesbadenből jelentik: Hamburgban megjelent 1919 májusában egy elegáns fiatalember, aki mindenütt egy mutatkozott be, mint Schliwen Egon herceg, a balti szárazföldi hadsereg parancsnoka. Amidőn tiszt egyenruhában jelent meg, a legnagyobb német és orosz katonai kitüntetések díszítették mellét, polgári ruhában pedig a szabóművészet remekeit hordta magán. A hatóságok, politikusok, szenátorok és tekintélyes polgárok a legnagyobb bizalommal voltak hozzá, amihez kétségtelenül hozzájárult az is, hogy szórta a pénzt. A kereskedők boldogan hiteleztek neki, a polgárok örültek, ha valamilyen ürüggyel pénzt esalt ki tőlük, sőt a hamburgi hadtestparancsnokság gazdasági hivatala is kölcsönzött neki nagyobb összeget. A fiatalember beférkőzött egy szenátorok a családjába és a lányt csak a szerencsés véletlenség mentette meg attól, hogy áldozatul ne essék a szélhámosnak.

Az álherceg kettős életet élt. Nappal és este az előkelő társaságé volt, éjszaka a független szocialista párt tagjaival volt együtt, akikkel elhi-

tette, hogy Levinnek, a bajor kommunista vezérnek a titkára. A szocialisták között is szerzett értékes összeköttetéseket és több ízben kért kölcsönt a párt hivatalos pénzéből. A színházban megismerkedett egy este a primadonnával, akit néhány nappal utóbb eljegyzett. Közben a szálló személyzete kezdte bizalmatlanul nézni a költséges főurat, a rendőrség is kihallgatta, de hamis okiratokkal kivágta magát, sőt engedelmet is kapott rövid uton való hadiházasságra és nagy pompával tartotta esküvőjét a színésznővel. Esküvő után fejedelmi lakoma volt, amelyet azonban megzavart két tapintatlan detektív. Igazolásra szólították fel a herceget, aki erre azt felelte, hozzák ide az apját Litvániából repülőgépen. Ő majd igazolja. A rendőrök nem fogadták meg a tanácsot, ellenben házkutatást tartottak nála és megtalálták eredeti, hamisítatlan okiratait. Ezekből megállapították, hogy Merkel Ottó a neve, lakatoslegény volt és több ízben elítélték csavargásért és koldulásért. A fiatal ember pályája ezzel nem szakadt meg. A kommunisták ugyanis elítéltetése után rövid idővel kiszabadították börtönéből és csak most került ismét rendőrkézre Wiesbadenben, miután időközben másutt is követett el szélhámosságokat.

son ötmillió ruháját, de látta a londoni asszonytömeget is, mely betévé falatért könyörgött nála. Hatalmas bál tombolt Londonon végig s a bálterem épp úgy részt vesz benne, mint kint az utca tomboló népe. Hatalmas bál, hatalmas haláltánc. De az éhező nyomor s az esztelen fényűzés danse macabre-jét Londonnal együtt az egész világ minden nemzete járja. Igazságos lélekkel még ítéletet mondani se lehetne fölötte. Mert ez a tombolás csak életosztón, mely egyik országban sem láthat előre. Senki sem tudja, hogy mit hoz a holnap s biztosnak érzi, amit élvezett. Nem lát és nem is számolhat előre s kiéli magát a ma tombolásán, hogy holnapi csödjé mit se vethessen szemére. És tombol az élet halálos táncá gazdagokon, szegényeken keresztül, országok támadnak, süllyednek el benne s a nagy haláltáncon minden jó érzés, minden emberség elpusztul.

Velikibeckereki polgármesteri hivatal
663—922. közg. sz. 3069

Hirdetmény.

Opciós kérvények betérjesztésére a határidő folyó évi január hó 26-án telik le, magyaroknak, németeknek, románoknak, lengyeleknek és olaszoknak, kik volt magyar királyság állampolgárai és területünkön illetőséggel bírnak, hogy optálhatnak magyar honosságért.

Vel. Beckerek, 1922 január 19-én

B. Alexits s. k.
polgármester.

Krumenacker István

nyug. vasati főfelügyelő 2177
vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).
Fogad délelőtt 10—12 óráig.

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Angliában nyugtalanítóan terjed a spanyoljárvány.

Mintegy tíz nappal ezelőtt tünt fel újra Angliában az influenzajárvány s máris nyugtalanítóan nagy méreteket ölt. Azt jelentik Londonból, hogy január 4-én harminc ember esett össze az utcán hirtelen kifejlődött spanyolos influenza miatt, mind a harmincat az utcáról azonnal kórházba szállították.

Az új spanyoljárvány épp oly halálos erejűnek látszik Angliában, mint az 1919. évi volt; mutatja ezt a hivatalos angol statisztika, amely szerint az elmúlt héten 418-ra emelkedett a spanyol influenzában elhaltak száma, közülük 151 londoni eset volt. Franciaország természetesen nagy érdeklődéssel és izgalommal tekint az Angliában felépő járvány felé, annál is inkább, mert hasonló tünetek jelentkeznek Svájcban is. A francia hatósági orvosok azonban egyelőre megnyugtatótadják a közvéleményt. Azt mondják, hogy mind a mai napig a megbetegedések száma nem mulja felül a szezonzerű influenzás betegségek megszokott arányszámát. Az előfordult esetek pedig nem súlyosak és semmiesetre sem sorozhatók a ragályos spanyol influenza fajtájába. Hozzáteszik, hogy ez a mai helyzet, bár minden valószínűség szerint nem lehet remélni azt, hogy ez a megnyugtató helyzet 24 óra alatt megváltozzék, hiszen a ragályok történetében meglehetősen váratlan dolog volna az, hogy egy ilyen, az egész világot bejárat járvány ilyen rövid idő alatt régi erejében újból visszatérjen.

A francia újságok a hivatalos orvosokon kívül kérdéssel fordulnak a nagyobb gyakorlatot folytató magánorvosokhoz is, akiktől azt a felvilágosítást kapták, hogy előfordult ugyan prakszisukban ismét néhány spanyolos influenza, ezek a mostaniak azonban összehasonlíthatatlanul jóindulatúbbak a három évvel ezelőtti fellépett nagyszámú eseténél.

A csehszlovák kórházakból nincs jelentés a spanyol influenzának járványos elterjedtségéről, magánorvosaink azonban több, hirtelen fellépett és gyomortünetekkel bonyolult, bár általában nem komoly influenzáról számolnak be.

A legdrágább toalett.

Ötmillió dolláros ruha.

Mrs. Smith Wilkinsonnak jutott a dicsőség, hogy a kincses toalettet testén viselje. Londonban a Victoryballon jelent meg benne, a győzelem évfordulós ünnepén és felkészülve minden eshetőségre, ötmillió dollárra biztosította öltözékét. Hetvenötezer gyémánt ékesítette s bőven tarkázta tiszta igazgyöngy. Cipője ezüst szövetből készült s még sarkát is sárga gyémántok díszítették. Az emberek szájátva álltak meg előtte s a riporterek fantáziája is csődöt mondott, amikor ruháját dicsőítették. Pedig ez az eset Angliában történt, a font és a shilling gazdag országában és senkinek még csak eszébe se jutott, hogy az ötmillió dollárt átszámítsa például leire, vagy osztrák koronára. — Mégis mindenkit, minden józan embert megdöbentett a londoni téboly. Megdöbentette, mert éppen Londonban történt. Megdöbentette, mert a legjózanabb angolt is elfogta már a pazarlás vad vágya, mert ott sem nyulnak már holnapig a tervek s a mával kimerül mindenkinek a gondja. Megdöbentette, mert ugyanakkor a munkát keresőknek száma milliókat ér el s a stagnáló gyárak s üzemek közelében mind türelmetlenebbül kocogtat az éhség. Megdöbentő, mert Londonban is már nem egyszer zavargásra izgatott a szükség s szegény asszonyok tomboló tüntetésén Lloyd Georgetól a mindennapi kenyeret követelték.

A Victoryballon Lloyd George is részt vett és láthatta Mrs. Wilkin-

Bükkszentlőrinc, wieni diókoksz
valamint 108
Elsőrendű Montana Kovácsszőp
érkezett helybeli raktáramra és további mennyiségek utban vannak.
Nagyban és kicsinyben árusítom.
HERCOG GYULA
szén- és tüzfakereskedése Vel. Becskerek, Skerliceva (Városház) utca 2. szám.
Interurban telefonszám 85

Éladó
a Gimnazijska (Gimnázium) u. 15. sz. a.
7 db márványasztal ajjal, 8 db keményfaasztal (terasznak), 2 db konzultorkör, tonetszekék, üvegezett átvány, pult és ivergészekény, mindennemű edények, egy háioszoba stb. 112

A helybeli és vidéki cipész urak b. tudomására hozom, hogy
Cipőfelsőrész készítését
a legjutányosabban és leggyorsabban elvállalom 107
Franck Manó cipész- és cipőfelsőrész-készítő műhelye V. Becskerek, Nemanjina u. 2.

Elsőrendű külföldi
diókoksz és kőszén
állandóan raktáron. 115
Novák és Társai.
Telefon 301. Telefon 301.

Figyelem! **Figyelem!**
Uj könyvnyomda
„PROSZVETA“
Vel. Becskerek, Car Dusanova ul. 11. Saját ház.
Van szerencsém a n. é. közönség, hatóságok, pénzüntézetek, kereskedelmi és gyári vállalatok szives tudomására hozni, hogy fenti szám alatt
könyvnyomdát
létesítettem. — Elválllok mind e szakmába vágó nyomtatványok stb. készítését.
Szolid ár! Pontos kiszolgálás!
Tisztelettel 110
MITA PAVKOVITY, nyomdatulajdonos.